

BØRNSHVERDAG

NR. 8 • NOVEMBER • 2014

Med
røven i
vand-
skorpen

side 6

Finanslovs-
millioner
med
forbehold

side 2

Nye julegaver!

Regeringen, SF og Enhedslisten er i finansloven for 2015 blevet enige om at afsætte 250 mio. kr. årligt til et løft af dagtilbudsområdet og for perioden 2015- 2018 afsættes i alt til 1 mia. kr. Det understreges ved fremlæggelsen at der er tale om permanente midler og et varigt løft af dagtilbudsområdet. I 2015 og 2016 udmøntes midlerne som en pulje, som kommunerne skal søge. Fra 2017 og frem overgår midlerne til kommunernes bloktilskud.

DLO hilser enhver styrkelse af dagtilbudsområdet velkommen, men med beløbets beskedne størrelse og procedurerne omkring det, kan denne håndsækning vise sig at være af mere symbolsk karakter. Parterne bag aftalen har belært af tidligere erfaringer sikret sig at pengene til dagtilbudsområdet i 2015 og 2016 ikke kan bruges på andre områder, og først udbetales efter at kommunerne har søgt og fået godkendt hvordan de vil bruge dem. Procedurerne omkring hvordan pengene udmøntes i praksis udstår og kommunerne forventer at blive inddraget i forhandlinger her om. Det lover ikke godt idet vi kender kommunernes holdning udtalt af KLs formand Martin Dam: "Vi går efter, at kommunerne får flest mulige frihedsgrader, så pengene i størst muligt omfang kan udmøntes ud fra lokale forhold og prioriteringer." Erfaringerne fra tidligere viser desværre at dette ikke betyder en høj prioritet af dagtilbudsområdet.

Efter 2015 og 2016 overgår midlerne til kommunernes bloktilskud, så lad os lige se på hvad der egentlig skete da regeringen i 2011 afsatte 500 mio. kr. til ansættelse af cirka 1500 nye pædagogiske medarbejdere i institutionerne. BUPL har undersøgt forholdene i 2013 og gennemgået alle kommunernes budgetter for 2014. Resultatet er nedslående i 2013 anvendte kommunerne samlet kun 253 mio. kr. af de 500 mio. kr. og i 2014 viser budgetterne at de bruger endnu mindre nemlig 245 mio. kr., så desværre viste DLOs udsagn fra dengang "Vi vil se dem, før vi tror på det" sig at være sandt. Forløbet viser tydeligt at regeringens seneste udspil med en pulje som kommunerne skal søge var nødvendigt. Det er op til kommunerne selv at slippe for det fremover.

DLO vil nøje følge udmøntningen og arbejde for at sikre at midlerne bliver anvendt til forbedring af kvaliteten i såvel de kommunale som i de selvejende og private daginstitutioner, uden at der gøres forskel. For de private daginstitutioner vil driftstilskudet fra kommunerne stige i takt med at kommunernes kvalitetsniveau og dermed bruttodriftsudgifterne hæves, men vær opmærksom på, at der er risiko for en tidsforskydning ved beregningen.

Desværre må vi konstatere at julegaverne er små i år og meget mindre end børneområdet fortjener. Med den centrale rolle dagtilbuddene spiller i børnenes hverdag og den betydning pædagogerne har for vores børns dagligdag og hele fremtid vil vi i DLO fortsætte vor kamp for at sikre at børneområdet tilføres tilstrækkelige ressourcer.

Glædelig jul!

LARS LAJ
MERE LEG FOR PENGENE

Model	PRIS	TILBUDSPRIS
TRIPLE GYNGE 11185	17 995,-	13 495,-
DISCOVERY RUBIK 10857	46 795,-	35 995,-
SKOLE BÆNKEBORD 14150	12 355,-	9 295,-
QUADRO VIPPEN 11264	15 445,-	11 595,-
BIL 11258	4 223,-	3 195,-
MINIARENA 11635	89 995,-	65 000,-
POLITIBIL 10891	13 495,-	10 395,-
BRANDSTATION 10870	24 995,-	18 795,-

Lars Laj A/S • Kildebrøndvej 48 • 2670 Greve DK
tel. (+45) 32821033 • fax (+45) 32821066
www.larslaj.dk • larslaj@larslaj.dk

Alle priserne er ex. moms, og ex. montering/levering

AKTIVITETS Kalender

DLO-Konference på
Christiansborg
Om Fremtidens Private
Daginstitutioner

Den 9. december 2014

DLOs Landsmøde 2014

Den 29. november i Odense

Jul og Nytår

DLOs sekretariat er juleferie-lukket i perioden fra og med den 23/12-14 til og med søndag den 4/1-2015.

Varebestillinger kan foretages via www.dlo.dk eller telefonisk direkte hos vareekspeditionen på 43227300.

DLO og Børns Hverdag ønsker alle for medlemmer, læsere, kunder og brugere en rigtig god jul og et godt nytår!

Se mere på www.dlo.dk/arrangementsoversigt

INDHOLD

4 Portræt af en pædagog

Denne gang portrætteres en hel medarbejdergruppe fra Stærebo, afdeling idrætsinstitutionen Stærevænget

6 På besøg i en "Sejlinstitution"

Vi beretter fra et besøg i den levende sejlinstitution, Amager Strand fritidshjem og klub.

10 Digitale redskaber i dagtilbud og digital dannelse

Reportage fra en høring arrangeret af "Socialministeriet", KL, Medierådet for Børn og Unge og Styrelsen for IT og Læring.

12 Konsulentnyt

Læs bl.a. om sygdom under ferie, og samtaler om Lederudvikling og sygefravær.

14 Mere Børneinddragelse, tak!

Børns Hverdag var med til Børnerådets konference om Beslutninger i børnehøjde.

18 Vi anmelder

Ny pædagogisk portal fra Gyldendal skal inspirere og lette hverdagen for pædagoger

21 Kommentar

Læs en læserkommentar om det diffuse begreb "personalnormeringer" i daginstitutioner

Portræt af en pædagog

Christina, Kim, Inger, Malene, Mia og Stine (i blandet orden...)

Navn: Stærebo, afdeling Idrætsinstitutionen Stærevænget

Hvor og hvornår er du uddannet?

Vi er uddannet fra forskellige seminarier og har været uddannet i henholdsvis 2, 7, 8, 9, 14 og 37 år.

Arbejdsplads/ evt. tidligere arbejdspladser:

Vi er en idrætsinstitution, som tilrettelægger og udfører vores arbejde ud fra pædagogisk idræt. Vi tænker sundhed, krop og bevægelse ind i vores hverdag og planlægger aktiviteter ud fra de fire fokuspunkter: fysisk, psykisk, socialt og kognitivt.

Hvad er det bedste ved din nuværende arbejdsplads?

Det bedste ved vores arbejdsplads er, at vi er et hus med en fast struktur og faste planlagte aktiviteter, hvilket skaber nærvær, tydelighed og genkendelighed for både børn og voksne. Styrken ved vores pædagogik og samarbejde er, at selvom hverdagen byder på uventede forhindringer, formår vi stadig at tænke nyt samt være spontane og derved fastholde den struktur og positivitet omkring arbejdet, som gør at dagen har indhold af faglig, sjov og nærværende karakter.

Hvilke erfaringer har gjort dig til den pædagog du er i dag?

Vi blev certificeret idrætsinstitution i år

2008, og startede derefter forfra ved, at tage pædagogikken og hele huset op på ny. Det har været en lang proces at være kommet til, hvor vi som institution er i dag, og det har givet os alle mange erfaringer med på vejen, hvilket har gjort os til den institution vi er i dag. Vi er alle stolte over at repræsentere idrætsinstitutionen Stærevænget, og vi bliver aldrig færdige med at udvikle os.

Hvilke tre pædagogiske kerneværdier finder du er vigtigst i dit arbejdsliv?

Vi har selvfølgelig alle sammen forskellige kerneværdier i vores arbejdsliv, men tre af de værdier som går igen hos os alle sammen og som vores arbejdsplads også er præget af er:

- Faglighed og faglig sparring
- Anerkendelse og oprigtighed
- Humor.

Hvad er en god arbejdsdag for dig - nævn evt. sidst du havde en rigtig god oplevelse fra dit arbejdsliv?

En god arbejdsdag for os er, når dagen bare glider, alle er arbejdsomme og når børnene er glade, dette på trods af sygdomsmeldinger og andre småjusteringer i hverdagen. Disse dage er dem vi i huset har flest af, hvilket skyldes, at vi ser mulighe-

der frem for begrænsninger og dermed hurtigt får ændret planerne, så vi sammen får skabt gode dage for børnene, og hver især kan gå hjem fra arbejdet med følelsen af igen, at have haft en dag af vigtig betydning.

Hvad synes du er den største udfordring i dit pædagogiske virke lige nu og hvordan forholder du dig til den?

Vi synes, det kan være en udfordring at komme omkring alle børn. Alle børn har forskellige behov og vi har børn som kræver en særlig form for indsats, samt børn som har brug for yderligere hjælp og fokus på deres udvikling, hvilket hurtigt kan medføre, at de børn som ikke umiddelbart har brug for en ekstra indsats let kan smutte igennem. Denne udfordring er vi som personalegruppe meget bevidste om og forholder os til det, ved at vi deler børnene op i mindre aldersopdelte aktivitetsgrupper, og vi som voksne også er fordelt på diverse stuer, rundt på legepladsen, samt ofte tager ud af huset.

Hvad er det bedste ved at være pædagog?

At vores arbejde giver mening for både os selv, børn og forældre. Det er fedt at se, hvad vores arbejde kan gøre af forskel, og

hvordan vi som pædagoger kan være med til at give dem en god og meningsfuld start på livet. Det er utrolig livsbekræftende, at komme på arbejde hver dag og blive mødt af glade børn som sprudler af energi og lyst til at komme i gang med dagen.

TIPPET til ovennævnte portræt har vi fået fra Rikke Pedersen, mor til 2 i Stærevænget og bestyrelsesmedlem i Stærebo. Hun skrev til Børns Hverdag:

"Vores to børn går i den integrerede institution Stærevænget. Fra mit forældresynspunkt oses Stærevænget af et højt fagligt niveau. Christina er pædagog i vuggestuen og vi kender hende særlig godt, da begge vores børn har været og er tætte på hende. Christina er unik som pædagog. Men der er mange unikke pædagoger i Stærevænget. Det særlige er, at pædagogerne har en høj faglighed og et godt kollegaskab. Det er det, der løfter stedet fra at være godt til rigtig godt.

Jeg oplever at hver enkelt pædagog og medhjælperes ressourcer og personlighed bliver bragt i spil. Personalet i Stærevænget forstår at samarbejde og understøtte hinanden så hverdagen fungerer. Fælles for pædagogerne og medhjælperne i både vuggestuen og børnehaven er, at de har en kultur hvor de møder vores børn i øjenhøjde og anerkender dem, for dem de er. De er gode rollemodeller for vores børn, de har tålmodighed til at vise vores børn vejen til at kunne selv. At se og opleve dette dagligt, luner en mors hjerte."

Tip til Pædagog-portræt

Kender du en pædagog, som Børns Hverdag bør portrættere – send en mail til Sanni Maria Korsgaard, sannimar@yahoo.dk

Humania

UDVIKLING KRÆVER FLERE FLEKSIBLE LØSNINGER

• Læsemiljø

• PC/iPad opbevaring

• Vægmodul til PC

ROLIGHED-HUMANIA A/S
SKOLEGADE 3, HERRUP
DK-7830 VINDERUP
DANMARK
WWW.HUMANIA.DK
TLF: (45) 97 45 20 99

Med røven i vandskorpen og hovedet oven vande...

Beretning fra et besøg i den levende "sejlinstitution" Amager strand fritidshjem og klub

Måske en lidt voldsom overskrift for en artikel om den særlige ånd i Amager strand fritidshjem og klub, og hvad der er ved at ske med denne, efter den nyligt vedtagne skolereform. Men på den anden side ikke helt ved siden af, for Sejlinstitutionen kæmper bravt for at bevare det helt særlige, som tilbydes her på stedet. At det ER noget særligt, er man ikke et sekund i tvivl om, når man først er trådt ind på matriklen Amager Strand 11, 2300 Kbh. S, og står med blæst i håret, 5 meter fra vandet, og ser på tre små skure og en masse optimistjoller, som er pakket sammen for vinteren.

Selvom solen ikke er fremme og det er d. 24. oktober, er 'fritterne' ude at vinterbade som de gør hver dag kl. 15. ikke bare de 3 sejeste, men en tolv-femten stykker flokkes om trappen ude på badebroen og ikke meget senere i kø foran den interimistiske udendørs sauna, som består af et lille grønt telt, der danner rammen om en rigtig badstueovn, som børnene sidder rundt om, på mælkekasser!

Rasmus Fredberg Knudsen er pædagogisk leder og har sagt ja til at snakke med mig om konsekvenserne af skolereformen,

og mens han prøver at få kopimaskinen til at fungere, så de ventende børn kan få kopieret noget som de tilsyneladende har rigtig meget brug for lige nu, så snakker jeg lidt med Mads, som er ved at bage en kage. Mads er skolepædagog og har det man kalder en kombinationsstilling. Han arbejder halvdelen af tiden på sejlinstitutionen og den anden halvdel på skolen ved Sundet.

Mads er tilknyttet de tre tredjeklasser som går på skolen på sundet, og er glad for sit nye job. Hans deltagelse i teammøder med lærerne på skolen er et inspirerende input til lærernes verden, hvor han kan bidrage med sin pædagogiske vinkel. Det fortæller Rasmus, da vi endelig får sat os ned i en tilstødende bygning.

Rasmus pointerer at skolen har været god til at lytte til de ting, som ikke fungerer godt nok lige i starten. "Der har altid været et rigtig godt samarbejde mellem

skolen ved Sundet og os fire fritidshjem der er tilknyttet, men det er blevet endnu bedre efter skolereformen, det giver en god sammenhængskraft, vi er ligesom rykket tættere sammen."

Amager Strand sejlinstitution har eksisteret i 50 år til næste sommer. Fritidshjemmet er dog først koblet på senere. Før sommerferien var der samlet indmeldt 85 børn og ansat 7 voksne inklusive den pædagogiske leder. Efter reformen er åbningstiden nærmest blevet halveret, men ved at ansøge nogle puljemidler, er det for øjeblikket ►

LEGAT

"Dronning Caroline Amalies Legat" er et alment velgørende legat, der yder støtte til selvejende børneinstitutioner til formål, der ikke i forvejen gives offentlig støtte, samt i særlige tilfælde til "Dronning Caroline Amalies Børneinstitutioner", så længe Dronning Caroline Amalies navn er knyttet til disse.

Ansøgning om legatportioner, der udbetales i april/maj måned, kan sendes til bestyrelsen for "Dronning Caroline Amalies Legat"

c/o advokat Erik Dreves Andersen
Oscar Ellingers Vej 7, 2000 Frederiksberg

*Legatet opløses ved uddelingen i 2015 hvor
restkapitalen ca. kr. 300.000 uddeles.*

Ansøgningsfristen udløber den 16. februar 2015.

muligt at være 5½ voksen inklusiv Rasmus, til de nu 70 børn der er indmeldt samlet i frit og klub. På sigt skal børnetallet ned på 30 børn i klubben og 25 børn i fritidshjemmet.

Konsekvenserne af skolereformen

”En ting er antallet af voksne, en anden ting er at børnene kommer senere fra skole og at der tilmed skal leveres lektiecafe 2 dage om ugen.” fortæller Rasmus.

”Det betyder for det første, at fritidshjemsbørnene kun kan sejle mandag til onsdag, og hvor vi før havde børnene med til at forberede sejlaktiviteten, fx ved at være med til at sætte sejl på optimistjollerne, må vi nu have det hele klar til de kommer, for at vi overhovedet kan nå ud at sejle. På samme måde er der ikke tid til at børnene er med til afrigingen, hvilket er ærgerligt, fordi der ligger meget god pædagogik og læring i klargøring og afrigning af bådene sammen med børnene.”

Amager Strands fritidshjem og klub, er berøgtet for deres særlige tilbud, hvor aktiviteterne på land og til vands giver børnene rig mulighed for at lære at tackle konflikter, afprøve deres grænser og få tillid til deres egne evner. De mindste børn kigger på de store, og kommer ikke ud at sejle før de er blevet trygge ved vandet, og har lært det mest grundlæggende om sejlads. Man bliver ikke sat på søen før man er klar, forsikrer Rasmus mig.

I perioden lige efter sommerferien måtte personalet omstille aktivitetsniveauet, for når der sejles kan man ikke gå på

kompromis med sikkerheden, og efter skolereformen er der ikke altid voksne tilovers til at sætte andre aktiviteter i gang samtidig. Der har da også været nogle utilfredse ytringer fra forældrene forklarer Rasmus.

”Det er ærgerligt, især for de børn der har særlige udfordringer og nogle gange falder lidt igennem i andre institutioner, for der har vi tidligere virkelig været i stand til at tilbyde noget andet. Man er jo lidt sej, når man f.eks. i kraft af sin kropsvægt, kan få en optimistjolle til ikke at krænge så meget, og så bliver man ikke drillet med sin vægt, fordi man har nogle særlige kompetencer, får mere selvtillid og føler at man kan noget. Nu må vi desværre sige fra

overfor børn, som kræver særligt opsyn. Vi er simpelthen ikke nok voksne til at tage ordentligt hånd om dem, når vi også skal have særlig fokus på sikkerheden. På den måde kan jeg godt føle, at nogle kommer i klemme i den her nye reform.”

At holde hovedet oven vande.

Rasmus fortæller at de hele tiden har været pro-aktive i processen, og han har selv bidraget med mange forslag til hvordan Sejlinstitutionen evt. kunne bruges af skolen i formiddagstimerne, men det har indtil videre ikke vundet genhør opad i systemet. Det er dog lykkedes at indgå i et puljeprojekt med 3 specialinstitutioner på Amager, hvor institutionen i formiddagsti-

merne tilbyder vandaktiviteter til børn/unge med særlige behov. Institutionen stiller grej og mandskab til rådighed, med undervisning i f.eks. kajak/kano, livredning eller bare simpel vand-tilvænning. ”Vi har oplevet rigtig gode resultater med børn med f.eks. Aspergers syndrom i vandet. Vi har i mange tilfælde haft held med at rokke ved børnenes komfort-zone og vi kan høre på de medfølgende pædagoger fra specialinstitutionerne at børnene har haft en succesoplevelse og har fået mere selvtillid” fortæller Rasmus.

Med Københavns kommunes næste tiltag, ’fremtidens fritidstilbud’, vil fritidshjemsbørnene, fra alle fire fritidshjem formentlig blive samlet på Skolen ved Sundet,

men Rasmus håber, at klubbelen kan fortsætte, evt. med et udvidet samarbejde med Sundby Sejlforening.

"Vi kan jo bare så meget hernede! Og 'vandet kan så meget'! Det vil simpelthen være synd, hvis vi ikke fortsat kan bruges, for det er virkelig et smørhul for børnene. Det er jo ikke fordi vores lokaler er noget at prale af, men ånden er bare noget helt specielt!!"

Hvad har overrasket mest?

"Vi er blevet meget overraskede over, hvor få pædagoger der rent faktisk er tilført skolen. Vi har bidraget med ½ pædagog og der er i alt ansat 6 pædagoger på halv tid (18,5 time) fra de 4 fritidshjem på skolen. Det havde vi ikke lige forestillet os! For det første svarer det næppe til det beløb, som fritidshjemmene er blevet reduceret med i deres budget og for det andet vil det være meget begrænset, hvad skolepædagogerne egentlig kan nå at udrette når der også skal afgives tid til understøttende undervisning, gårdvagt, teammøder, forberedelse osv. "Hvis man går og tror at pædagoger-

ne kommer til at udrette mirakler på skolerne i forhold til udsatte børn og unge på skolerne, skal man tro om igen – det er der simpelthen ikke tilstrækkeligt med pædagoger og timer til. "Men lidt har selvfølgelig også ret" siger Rasmus.

Hvad føler du at I har mistet – ud over jeres kolleger – efter reformen?

"Først og fremmest har børnene jo mistet en del af deres fritid. Det frirum de havde før på fritidshjemmet, til at kede sig i eller lege uden voksenstyring, er væk. Selv er jeg da også i tvivl om, hvorvidt mere tid i skolen, giver dygtigere børn. Jeg bliver lidt bekymret for om alt den voksenstyring skaber børn, der vokser op og er uden initiativ og i stand til at træffe selvstændige beslutninger. Voksne der bare venter på at chefen siger hvad de nu skal lave. Jeg tænker at børn skal have lov til og tid til at lege ud fra deres egen fantasi.

Nu er vi tvunget ud i at planlægge aktiviteterne før vi overhovedet ved, hvad børnene har lyst til den dag. Jeg er også bekymret for om vi kan fasholde vores

nærvær. Vi har ikke længere den samme mulighed for fordybelse sammen med børnene. Her hos os, har børnene altid følt sig trygge ved at komme og betro sig til de voksne. Man kom ned i fritten eller klubben og lettede sit hjerte for en voksen, mens man hjalp med at skære frugten ud. Nu kommer man bare og sætter sig, frugten er skåret og skal bare spises, så man kan nå det næste på programmet."

Tror du I overlever?

"JA!! Jeg tror ikke at Sejlinstitutionen 'dør' – vi er alt for gode!! Vi kan alt for meget. Så hvis der bare er nogle længere oppe i systemet, der tør tage nogle nye beslutninger sammen med os, så er vi klar til at lave en ny fed fritids og ungdomsklub. Her er jo virkelig skønt både om sommeren, men også om vinteren, hvor børnene bl.a. vinterbader og hopper i saunaen bagefter.

Jeg så da helst at vi i Københavns Kommune kunne bevare mangfoldigheden og lade alle fire fritidstilbud tilknyttet skolen ved sundet bestå som selvstændige enheder i et samarbejde med skolen, med hver deres specielle tilbud, men sådan bliver det ikke, og det er brandærgeligt, for der er så meget godt for børn i fritidshjemsalderen her hos os - på, i og ved vandet."

Seje Fritter-ben og klubhygge.

Da jeg skal til at gå, frekventerer jeg lige voksen-toilettet, som befinder sig klods op ad pigernes omklædningsrum. Det lille rum er helt fyldt med fritter-piger, som er ved at tage tøj på og/eller står med håndklæderne om sig og venter på at der bliver plads i saunaen udenfor. "Ej... tager du ikke nogle billeder af os?" Spørger de, da jeg fortæller om artiklen til vores blad. Jeg siger at jeg ikke har lov til – og heller ikke synes jeg skal fotografere dem med så lidt tøj på. "Så kan du tage billeder af vores ben!" råber de og laver en rundkreds og jeg skyder et par billeder af de sejeste pigeben jeg nogensinde har mødt!

Inden Rasmus og jeg siger farvel, viser han mig lige ind i et tredje skur. "Voksenværkstedet" hvor der hænger værktøj, maskiner og lugter af smørolie. Der sidder 6 klubbørn og en voksen i buldermørke og spiller rollespil i skæret fra cykellygter og stearinlys. Jeg forlader stedet med en følelse af, at 'bare det var mig!!'

Høring

om digitale redskaber i dagtilbud og digital dannelse

Den 28/10-14 var rammen sat i Cinemateket i København. Som konsulent i DLO deltog jeg fordi vi interesserer os for emnet, blandt andet i kraft af vores deltagelse i 'Fremtidens dagtilbud'. Høringen var arrangeret af Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, i et samarbejde med KL, Styrelsen for It og Læring og Medierådet for Børn og Unge. Høringen tog sit udgangspunkt i en kortlægning af digitale redskaber på dagtilbudsområdet fra Rambøll Management Consulting (2014), med overskriften: It og digitale redskaber er kommet for at blive.

Minister Manu Sareen indledte høringen med at sige, at billedet på storskærmen, udlånt til lejligheden af Rudersdal kommune, meget godt illustrerer hvor vi er i dag. På billedet står to 4 årige ude midt i naturen, den ene med en iPad i hånden, den anden med en pind. Ifølge ministeren er digital dannelse at lære at benytte og gebærde sig med digitale redskaber i hverdagen. En nylig Kortlægning har vist, at der er sket en eksplosiv vækst i brugen af digitale redskaber i dagtilbud. "Digitale redskaber skal dog bruges med omtanke, målrettet og aktivt." sluttede Manu Sareen af med.

Kjeld Fredens (professor og hjerneforsker ved Ålborg universitet) kunne godt have brugt mere tid til sit oplæg omkring børns udvikling og læring i det 21. århundrede. Han fik dog slået fast, at en betydningsfuld voksen er afgørende for barnets læring og at læring først bliver til en kompetence, når den kommer i anvendelse. "Vi lærer at lave en sti mens vi går ad den" som Kjeld Fredens udtrykte det.

Nyeste forskning viser, at hjertet har sin egen hjerne, forklarede Kjeld Fredens; "...man tænker ikke kun med hjernen, - faktisk

tænker man først med hjertet, som derefter sender besked til hjernen."

Det var god viden til pædagoger 'med hjertet på rette sted'!

Et meget inspirerende oplæg, som gav mig lyst til at invitere Kjeld Fredens ind i et DLO arrangement på et senere tidspunkt.

Klaus Thestrup (adjunkt ved Århus universitet) viste os nogle virkelig kreative måder, som børn selv finder på, når de bruger digitale redskaber i deres leg. "Børnene ser ikke en iPad som vi gør, de ændrer bare Apple's hensigt med produktet, til noget som de selv synes er sjovt!"

Klaus påpegede de muligheder der er i, at børn kan snakke med andre børn over hele verden, og gav nogle eksempler på, hvordan børnehaver havde inspireret hinanden via Skype.

"Den transformerende kommunikation" kaldte Klaus det, som børn kan og gør med de digitale redskaber i dag.

Helle Skovbjerg Kartoff (adjunkt, Ålborg uni. i Kbh) holdt et oplæg om digital dannelse i børnehøjde.

"Børn er ligeglade med om redskaberne er analoge eller digitale, de bruger pind eller iPad efter behov.

Men, påpegede hun, "Børn er ikke digitale indfødte. Det er dagtilbudets opgave at lære dem at benytte de digitale medier. Pædagoger skal give adgang til, indgang til og øvelsestid til det."

Børn bruger meget tid på at blive en god leger, at finde sin egen stil, også med digitale legeredskaber.

De voksne sætter efter Helles mening alt for mange grænser, og hun hylder den digitale alsidighed.

"Med en iPad skal man kunne gå, løbe, springe, hoppe, trykke, lave splat og pjat, i mange forskellige former for praksis. Det handler i bund og grund om vores forholdelsesmåde." sluttede hun af.

Tina Skov Gretlund og Lene Heiselberg fra DR Medieforskning fortalte at de 3-6 årige bruger iPad til at udforske. Det "gamer" ikke, men det ændrer sig dog senere.

I deres undersøgelse er det forældrene der har svaret på egne og deres børns vegne om forbruget af de forskellige digitale redskaber, og der er ingen tvivl om, at danske forældre elsker tablets. Desuden konkluderede de, at de fleste danske forældre ikke har faste tidsbegrænsninger på børnenes brug af tablets.

For DLO's udsendte sluttede dagen desværre efter den første af de to praksisfortællinger; Eva Meyer, daginstitutionsleder i Helsingør, fortalte begejstret om deres deltagelse i et projekt med di-

gitale redskaber, hvor de blandt andet havde lavet skattejagt med de helt små, ved hjælp af digitale kameraer og hvordan de lidt større selv havde opfundet legen; 'gæt et barn' ud fra billeder de havde taget af hinanden uden ansigt på. Mange rigtig gode ideer fremkom på dagen, hvor undertegnede i hvert fald fik helt nyt perspektiv på begrebet digitale redskaber og digital dannelse.

Udover de i artiklen nævnte oplægsholdere, deltog også levere-randører fra: Lego, CEO, DFI Børn og unge samt HardwareHippo. Sidst på dagen deltog følgende i paneldebatten 'Et blik ind i fremtiden': Lars Christensen, udviklingschef, Copenhagen Bombay, Anne Mette Thorhauge, Lektor Københavns universitet og formand for medierådet, Allan Bauman, faglig sekretær i BUPL, Frank Støvelbæk, underviser på pædagoguddannelsen Sydhavn samt Birgitte Schäfer, områdeleder Høje Taastrup kommune.

Mette Walsted Vestergaard (DR), stod for at styre os sikkert igennem dagen.

Mette@dlo.dk

Viden, rådgivning og materialer med fokus på børns sproglige bevidsthed og læseudvikling

LEG – LÆR – LÆS ...!

Vi gør det sjovt og enkelt at stimulere børns sprogtiltagelse og læseudvikling på en legende måde. I webshoppen finder du bl.a. sprogkufferter, bøger til dialogisk læsning og lærespil. Derudover holder vi også foredrag, workshops og kurser fx om tidligt skriftsprog og børneyoga.

CIRKELINE-KUFFERT

Læs, lær og leg med Cirkeline To Cirkeline-bøger, Cirkeline i tændstikæske, Frederik og Ingolf, mariehøne, underkop/kop mm. samt vejledning inviterer til mange timers leg, læsning og fordybelse i tråd med læreplanstemaerne.

996,- Ekskl. moms

Kontakt os!

Website: www.sprogogleg.dk
Facebook: www.facebook.com/sprogogleg
Adresse: Tåstrupvej 44, Selling, 8370 Hadsten
Mail: sol@sprogogleg.dk
Telefon: (+45) 2090 1599

KONSULENTNYT

Anmeldelse af bogen 'Kort om opsigelse'

"Kort om opsigelse" af Flemming Dreesen og Linda Rudolph Griesen

Udgivet på DA's forlag 2014, ISBN 978-87-7755-618-0, eISBN 978-87-7755-619-7

Som det nævnes i bogens indledning, er bogen tiltænkt personer uden større forkundskaber på dette område og omhandler de aspekter, som en virksomhed skal have opmærksomhed på, lige inden en opsigelse og i opsigelsesperioden. Bogen beskriver dog ikke det forarbejde der i mange tilfælde ligger i tiden længe før en opsigelse, med samtaler af forskellige karakter.

Til gengæld kommer den detaljeret ind på hvilke love og regler der gør sig gældende, og sonderer mellem opsigelser p.g.a. virksomhedens forhold og opsigelse p.g.a. forhold hos den ansatte, ligesom den sætter forholdet mellem love og overenskomster på plads. Bogen er nem at overskue og et godt lille opslagsværk.

Vidste du fx at opsigelsesvarsler skal fremgå at ansættelsesbeviset? Og har du tænkt over, at en advarsel fortaber sin kraft over tid?

De fleste er nok klar over at det kan koste dyrt at opsiges en medarbejder på et usagligt grundlag, men vidste du, at medarbejdere ansat i henhold til funktionærloven først efter et års kontinuerlig ansættelse på arbejdspladsen, er beskyttet af saglighedskravet?

Bogen redegør desuden for de særligt beskyttede medarbejdere og hvad godtgørelsen kan være, ifald man opsiges en sådan uret-

mæssigt. Vidste du, at medarbejdere med 25 års anciennitet på samme arbejdsplads er særligt beskyttet i forhold til opsigelse i forbindelse med almindelige "nedskæringer"?

Flere afsnit omhandler hvordan man kan komme i karambolage med **forskelsbehandlingsloven**, og hvordan blandt andet **deltidsloven** sikrer, at deltidsansatte ikke bliver forskelsbehandlet. På s.33 gennemgås begrebet **bortvisning**, og der angives retningslinier for proceduren, med en understregning af det alvorlige i situationen.

Også arbejdsgiverens behov for ændring af medarbejderens ansættelsesvilkår beskrives, og med hvilke varsler det kræver. Bogen omtaler desuden regler omkring **tidsbegrænsede ansættelsesforhold**, prøvetid og de regler som gør sig gældende i henhold til funktionærlovens bestemmelser.

Den sidste halvdel af bogen omhandler selve opsigelsesproceduren og afviklingen af ansættelsesforholdet, herunder ferieafvikling og fritstilling.

Vidste du, at en opsigelse godt kan sendes pr. E-mail eller SMS? Eller at virksomheden ikke efter noget regelsæt er forpligtet til at skrive en anbefaling?

Bogen slutter af med at klargøre begrebet **bevisbyrde**, samt opridse de relevante afgørelsesorganer, samt sidst men ikke mindst, at redegøre for begrebet ledighedsdage (**g-dage**) og reglerne omkring disse.

Hele bogen igennem, forklares der specifikt omkring reglerne for elever, når det er relevant.

En rigtig god lille bog at have ved hånden.

mette@dlo.dk

Lederudviklingssamtalen – et kursus du/I har brug for lige nu!

Flere og flere ledere ringer ind til DLO og søger råd og vejledning i forhold til den ikke særlig attraktive opgave at skulle afskedige en eller flere medarbejdere p.g.a. faldende børnetal.

Det er en tung opgave, som tager hårdt rent mentalt på én som leder, og derfor er det mere vigtigt end nogensinde før at have et bagland, som støtter lederen, og forstår hvilke udfordringer hun/han står i.

Ofte er det netop når man er hårdt presset, at man ikke får bedt om hjælp, og her har bestyrelserne, med deres overordnede arbejdsgiveransvar, en helt særlig rolle og opgave.

DLO's kursus 'LUS samtalen' tager højde for den særlige situation, som ledere og bestyrelser står i for øjeblikket, og tænker lederens udviklingssamtale ind, som et vigtigt redskab i forhold til at skabe tillid og ro mellem den daglige og den overordnede ledelse.

Tilmeld dig/er et af de udmeldte kurser rundt om i landet nu, så ved du/I at der vil blive taget hånd om den særlige udfordring - og om Din/Jeres leder.

Datoer for kurset opdateres løbende på DLO's hjemmeside www.dlo.dk

mette@dlo.dk

Her skriver DLOs konsulenter om deres arbejde. Vi modtager meget gerne konkrete spørgsmål eller forslag til emner i disse spalter. Skriv til mette@dlo.dk

Kursus om sygefraværssamtaler

I 2015 vil DLO afholde kurser rundt om i landet om de forskellige former for samtaler, man afholder med en sygemeldt medarbejder. Vi vil både komme ind på hvordan man kan lave en sygefraværspolitik på sin institution, såvel som hvad man skal være opmærksom på, hvis man er nødsaget til at opsiges en medarbejder p.g.a. sygdom. Kurset henvender sig både til medarbejdere, ledere/ejere og bestyrelser.

Syg under ferien?

En ændring i ferieloven fra 2012 har medført, at medarbejderen har ret til erstatningsferie, hvis hun/han bliver syg i sin ferie, når forskellige betingelser er opfyldt.

1. Medarbejderen skal have været syg mere end fem dage sammenlagt i ferieåret, før hun/han er berettiget til erstatningsferie. Sygdom under ferien tælles med fra alle tidligere perioder i ferieåret, når karenperioden skal beregnes. D.v.s., at man ikke starter forfra på en 5 dages karenperiode ved en ny ferieperiode, men først ved et nyt ferieår.

Et eksempel: "Karina bliver syg tre dage i juleferien. Hun er ikke berettiget til erstatningsferie, men går til læge og betaler selv en læge erklæring, så hun kan dokumentere at hun var syg, og hun syge- og raskmelder sig til sin arbejdsgiver under ferien. Hendes arbejdsgiver noterer fraværet og vedlægger dokumentationen. I februar det efterfølgende år- men i

samme "ferieår", bliver Karina syg i sin vinterferie. Hun er syg hele ugen og har nu kun 2 karensgange tilbage og går til læge på første sygedag og betaler selv lægeerklæringen, samt syge/raskmelder sig fra første sygedag til sin arbejdsgiver. Karina har nu ret til erstatningsferie for de sidste 3 dage af sin vinterferie.

I påsken hvor Karina har fri de tre dage op til påske, stadig i samme ferieår, bliver hun igen syg. Nu har hun krav på erstatningsferie for alle tre dage."

2. Medarbejderen skal sygemelde/raskmelde sig til arbejdsgiveren på første/sidste sygedag og gå til lægen.
3. Medarbejderen skal selv betale lægeerklæringen, som er vedkommendes dokumentation, og den skal afleveres til arbejdsgiveren.
4. Medarbejderen skal være lønmodtager og berettiget til løn under ferie.

mette@dlo.dk

DLO's aktiviteter siden sidste nummer:

Mette = Mette Fabricius, konsulent i DLO. Morten = Morten Kyst, sekretariatschef i DLO

- 28/10-14** Deltagelse i Høring om digitale redskaber i dagtilbud og digital dannelse (ministeriet BLIS) (Mette)
- 4/11-14** Kursus i Kalundborg Asyl børnehaven om 'Den svære samtale' (Mette)
- 4/11-14** Møde i Projekt Børnepasning (Morten)
- 5/11-14** Medvirken i "DR2 undersøger" (formand John Hebo Nielsen)
- 10/11-14** Møde med KL (John Hebo Nielsen og Morten)
- 11/11-14** Bestyrelseskursus for de selvejende daginstitutioner i Fredensborg kommune (Mette)
- 12/11-14** Bestyrelseskursus i privat institution i Odense (Mette)
- 13/11-14** Deltagelse i møde mellem Næstved kommune og de selvejende inst. i Næstved (Morten)
- 17/11-14** Personaledag i privat institution i Horsens (Mette)
- 17/11-14** Konsulentbesøg/problem-løsning i en jysk institution
- 19/11-14** Konsulentbesøg/problem-løsning i en sjællandsk institution
- 21/11-14** Møde med Københavns kommune om fremtidens fritidstilbud (Mette)
- 25/11-14** Møde i Manu Sareens "Dialogforum" (John Hebo Nielsen og Morten)
- 26/11-14** LUS-kursus for ledere/ejere og bestyrelser i Kolding (Mette)

Indryk din jobannonce på www.dlo.dk, og find den bedste kandidat til din ledige stilling:

DE RETTE KANDIDATER: Få din annonce vist både på dlo.dk, på Ofir.dk og på et udvalg af branchespecifikke medier.

MEDLEMSRABAT: Som medlem af Daginstitutionernes Landsorganisation får du 10 % rabat på prisen, når jobbet opslås her. Og du får du også 10 % rabat på din print-jobannonce i Søndagsavisen - Danmarks mest læste avis.

Børneinddragelse - mere af det tak!

Fra Børnerådets konference om Beslutninger i børnehøjde

TEKST OG FOTO: SANNA MARIA PEDERSEN KORSGAARD

I anledning af FN's børnekonventions 25 års fødselsdag og Børnerådets egen 20 års fødselsdag afholdt Børnerådet i november konferencen "Beslutninger i børnehøjde". Med et bredt spekter af oplægsholdere og et pakket program kom de mange fremmødte vidt omkring emnet inddragelse af børn og unge. Budskabet var; Det handler ikke om hvornår vi skal inddrage, men om hvordan. For selvfølgelig skal børn og unge inddrages i alle anliggender, der har med deres liv at gøre. De sidder med en

værdifuld viden, som vi voksne ikke har råd til at være foruden, hvis vi vil sikre et trygt og meningsfuldt børneliv og nogle børn og unge, der vil tage et lokalt og globalt ansvar for det samfund de vokser op i. Der var bl.a. oplæg fra børne- og inddragelsesforskere, børnerådets eget ekspertpanel af unge, kommunalpolitikere, en børnenyhedsavisredaktør og så selvfølgelig manden, der sidder med det overordnede ansvar Børnenes minister.

Børnerådet ønsker mere inddragelse til alle børn og unge i julegave

Formand Per Larsen bød velkommen med ønsket om, at alle børn i samtlige landets kommuner i julegave må få oplevelsen af at de bliver inddraget i alle relevante sammenhænge. Det være sig på det kulturpolitiske niveau, byplanlægning, politisk, i forhold til sociale indsatser, vedrørende implementeringen af skolereformen, i deres daginstitutionsliv, ja i alle sammenhænge hvor børn og unge færdes. Erfaringen er nemlig at når inddragelse af børn og unge gøres på en reel og respektfuld måde, så har det en utrolig effekt, fortalte Per Larsen.

De sad med min skæbne i hænderne

Men hvordan gør man så det? Det næste indslag i programmet gav vist stof til eftertanke for de fleste. De tre modige unge, Anne, Elias og Mikkel der hver især har personlige erfaringer fra henholdsvis psykiatrien, familiepleje, og anbringelsesområdet og som har deltaget i Børnerådets ekspertgrupper fortalte om forskellige oplevelser med systemet, hvor de ikke har følt sig inddraget.

Anna, der har været indlagt på psykia-

trisk afdeling med en spiseforstyrrelse fortalte om hvordan en overlæge hun kun mødte to gange - da hun blev indskrevet og da hun blev udskrevet, afholdt ugentlige konferencer om hende uden nogensinde at tale med hende om hvordan hun havde det. "Det gjorde mig meget utryg og angst fortæller hun, "de sad med min skæbne i hænderne og det var så svævende, for jeg anede ikke hvad de talte om, eller hvad de ville beslutte."

Elias fortæller om en barndom, hvor han som 12 årig fra den ene dag til den anden bliver tvangsfjernet fra hjemmet, uden nogen forklaring på trods af at der havde ligget utallige indberetninger på ham i mange år. Han fortæller om statusmøder med socialrådgiver, familieplejekonsulent og plejeforældre, hvor der bliver talt hen over hovedet på ham. "De talte om mig ikke med mig - det var ret trist", fortæller han, "man skal ikke tale hen over hovedet på folk". Mikkel, der igen sin barndom har været anbragt på forskellige opholdshjem fortæller om en oplevelse af at blive opfattet som en sag, et problem og set som en dårlig person. Om ikke at få chancen for at vise noget andet, fordi sagsbehandleren ikke møder personen men læser papirerne og danner sig et fastlåst billede af personen.

Heldigvis havde de unge også gode erfaringer med inddragelse. Anna mødte i sin anden indlæggelse en ny overlæge. Her fortæller Anna om hvor meget det betød for hendes helbredelse og behandling at hun blev lyttet til. Der var familiemøder, hvor hun deltog på lige fod og overlægen, der havde det overordnede ansvar for hendes behandling, talte med hende dagligt. "Jeg følte jeg var en del af min egen behandling, at vi samarbejdede", fortæller Anna om denne oplevelse og fortsætter, "det, at blive inddraget handlede for mig ikke om at jeg fik min vilje men bare, at jeg følte at jeg blev hørt".

Hanne Warming - vi er ikke gode nok endnu

Det var netop også én af professor i børneinddragelse Hanne Warmings pointer. Når børn og unge skal inddrages skal det gøres med troværdige voksne, der tager ansvar. Og det skal gøres på en ordentlig måde. Det handler jo ikke om at børnene selv skal bestemme eller beslutte. Barnet

har sin viden og den voksne har sin viden. Denne viden skal deles. Den voksne skal være sit ansvar bevidst, og have fagligheden i orden. På baggrund af den delte viden må hun da, eventuelt i samråd med barnet alt efter konteksten, barnets alder og modenhed, beslutte hvad der er på det givne tidspunkt vurderes bedst for barnet.

"Hvis I spørger mig, er vi slet ikke gode nok til at inddrage børn og unge endnu. Vi gør det ikke nok og vi gør det ikke altid godt nok! Dette standpunkt kommer ikke fra mig men fra børnene selv. Det er med afsæt i min forskning om hvordan børn selv oplever det. For selv om vi i Norden er kendt for at være på forkant med at gøre børn til medborgere, så er vi stadig meget udfordret, det være sig både i forhold til de sårbare børn og unge (som Elias, Mikkel og Anna var et eksempel på) men også i all almindelighed. Alt for mange børn oplever at de ikke bliver taget alvorligt!", sagde Hanne Warming.

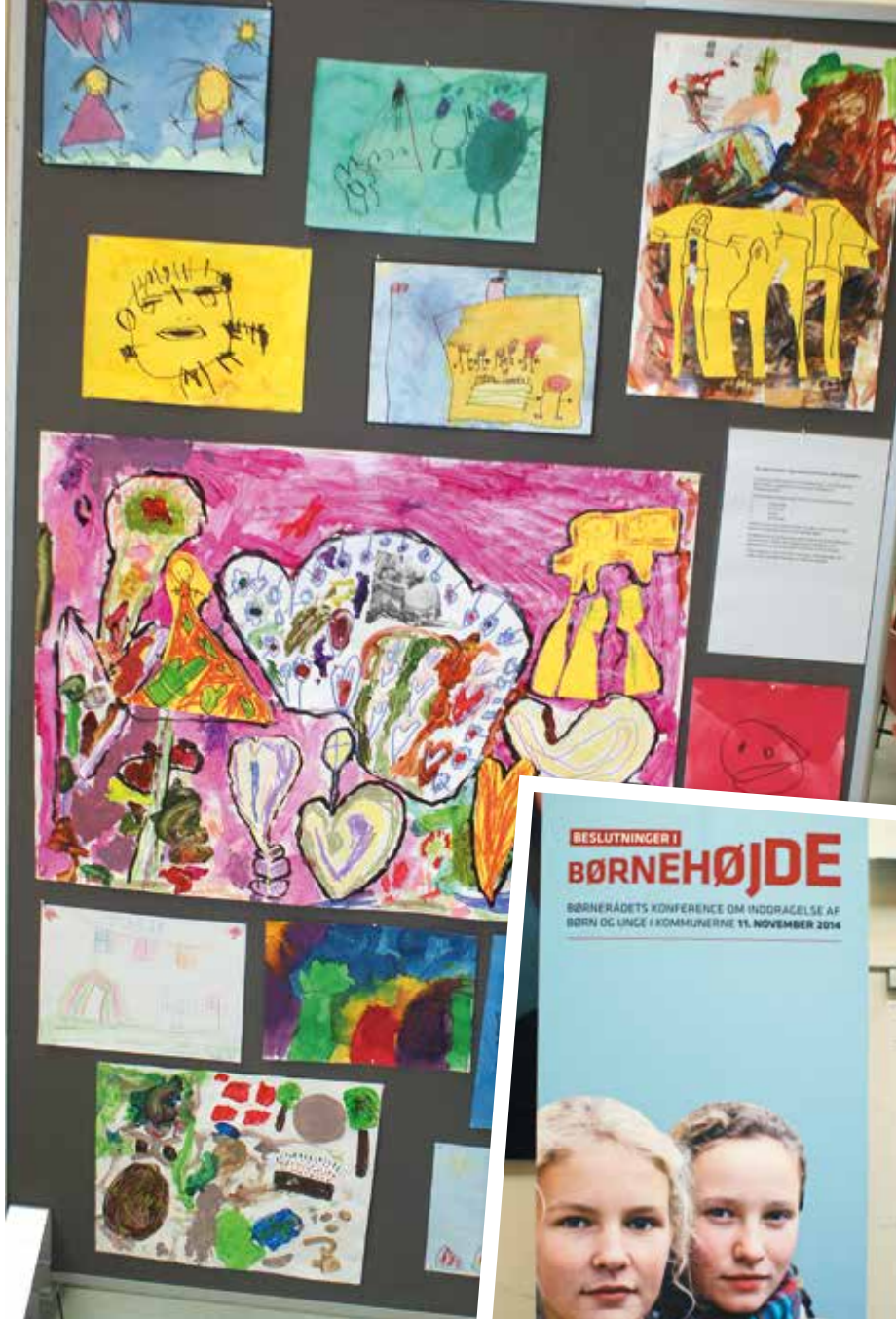
Med afsæt i Roger Harts deltagessestige indførte Hanne Warmings os i hvordan der ofte er tale om pseudoinddragelse, hvor det er de voksne der sætter dagsordenen og tager beslutningerne. Hun var inde på hvordan gamle børnesyn ubevidst farver vores holdninger og tilgange til inddragelse, "børn skal ses og ikke høres", "din vilje sidder i min lomme", "det vilde barn, skal formes og disciplineres, så det bliver en formfuldendt og fornuftig voksen", "det er videnskabeligt og objektivt hvad der er godt for børn - og dermed alle børn". Alle disse opfattelser af børn fra tidligere tideres religiøse, filosofiske, udviklings- og barndomspsykologiske børnesyn er ofte på spil, når vi taler om inddragelse.

I den nye barndomsforskning gør man

op med tidligere børnesyn og det er den viden vi må hælde til, hvis vi reelt skal inddrage børn og unge, mener Hanne Warming. Her er børn og voksne ikke hinandens modsætninger. Ligesom voksne har brug for at have indflydelse på eget liv for at skabe mening, så har børn selvfølgelig også. Hvad gør det ved børn at de ikke bliver hørt. Ja, hvis det sker for mange gange, så ender de med at give op. Men det gør også noget ved deres identitetsdannelse. Ligesom det påvirker deres generelle syn på samfundet og voksne mennesker som utroværdige. For hvem er jeg, hvis jeg ikke er værd at lytte til, hvis jeg ikke bliver anerkendt i, at jeg bedst selv ved hvordan det er at være mig? Hvor hører jeg til, og hvad er det for et samfund jeg er en del af, hvor min mening ikke gælder? pointerer Hanne Warming i sit oplæg.

Men hvad er det så for barrierer vi møder når vi skal inddrage børn og unge? Hvorfor er det så svært?

Dette var et gennemgående tema, der blev diskuteret i løbet af formiddagen med oplægsholdere og debattører. Vi går vel alle ind for inddragelse og en respektfuld behandling af det enkelte barn eller unge og vil gerne finde den bedste løsning. Men hvorfor er det så at vi gang på gang oplever at det ikke sker? Det var et af de spørgsmål, der blev stillet til bl.a. Børneminister Manu Sareen og hans partifælle Anna Mee Allerslev, Kls nye formand for Børne- og kulturudvalget. "Ja, hvordan omsætter man barnets sprog til de rigtige beslutninger? Jeg ved fra min egen tid som socialpædagog at det til tider kan være rigtig svært", sagde Manu Sareen. ▶

Han indrømmede også at han i forhold til det kommunale selvstyre ofte har været dybt frustreret over den forskellighed, hvormed de forskellige kommuner forvalter og tolker lovgivningen og vælger at implementere den. Dog mener han ikke at bøder eller trusler er den rigtige vej at gå. "Jeg tror på dialog, jeg vil gerne have tillid til kommunerne og jeg går ind for gode, lokale løsninger, alting kan ikke løses med lovgivning ovenfra", sagde han. Anne Mee Allerslev supplerede. "Vi skal huske på, at der er jo ingen mennesker, som vælger at arbejde med børn, et job, hvor de i den grad skal have hjertet med, som ikke ønsker at gøre det godt eller som ikke ønsker at finde den bedste løsning for barnet. Derfor skal vi i stedet interessere os for hvad det er for barrierer de professionelle møder og hvad der virker".

Manu Sareen mener, at når man f.eks. i Ankestyrelsen ser på hvilke sager, der volder problemer, er der noget der går igen i kommunerne. Det handler bl.a. om hvordan ledelsen griber tingene an og om en manglende faglighed. Derfor er der afsat penge til efteruddannelse, bl.a. er der efterspørgsel på kurser i den svære børnesamtale, nævner han. "Børneinddragelse skal sidde på den faglige rygrad af os alle og dette skal ske helt systematisk og konsekvent. Derfor skal der være et fokus på børneinddragelse som rækker hele vejen rundt fra pædagogerne, lærerene, socialpædagogerne, socialpolitikere, folketinget, KL og regeringen", lød ministerens erklærede mål.

Det ikke altid rocket science men et kvalitets- og ressourcespørgsmål!

I forhold til hvad der virker er det ikke altid rocket science argumenterer Sandy Brinck, der ellers er chefanalytiker i Oxford Research. Det er også et ressourcespørgsmål, for børneinddragelse er tidskrævende. Det kræver mere og det koster mere. Det tager tid at skabe tillid, at lytte, at sætte sig i den andens sted. Hele sandheden kommer ikke første gang du spørger et barn og sandheden kommer ikke altid fra en 12 årig - men det gør den altså heller ikke fra en på 50, skulle jeg hilse at sige! Vi har alle vore dagsordener og det kan være svært at se hele billedet. Der er loyalitetskonflikten mellem far og mor - der er skammen, angsten for hvad der skal ske, mistillid mellem børn og voksne og meget meget mere, pointerede hun.

Derfor handler det også om at opfinde og udvikle nye metodiske tilgange til børneinddragelse. Metoder som også er på barnets præmisser - og det foregår måske ikke altid foran en computerskærm bag et skrivebord. Det kan være der skal kastes med bolde, at man skal gå en tur på legepladsen, slå kolbøtter, lave samtalegrupper eller noget helt andet. Og så er der en anden pointe vi ikke må glemme. Når man inddrager børn og unge, skal man være helt klar, ærlig og tydelig omkring, hvad de egentlig har indflydelse på og hvornår viljen faktisk "ligger i den voksnes lomme".

Best practice - hvor var børnene?

Med til konferencen hørte selvfølgelig også inspiration og gode eksempler på best practice. Dette var der fokus på i eftermiddagens workshops, der handlede om alt fra arkitektur i skolen, til anbringelser og inklusion i børnehøjde, medier som metode til dialog, børnepaneler, socialpolitiske løsninger, til børneinddragelse i vuggestuen. Workshopsene kunne dog godt have haft karakter af mere reelle børneperspektiver. Fremfor standard voksenoplæg, kunne det have været interessant faktisk at tale med eller i det mindste se eller møde børn (om ikke andet så på skærm), som kunne fortælle om hvordan det er at blive inddraget, hvad de selv får ud af det, om processer, metoder og tilgange der har været meningsfulde, sjove eller gavnlige for dem.

Afslutningsvis bød den sene eftermiddag på en afrunding hvor perspektivet igen blev bredt ud. Hvad kan fremtiden bringe i forhold til børneinddragelse? Vi hørte Jens Grund, chefredaktør for Berlinske Tidende fortælle om udviklingen af New Kids, en landsdækkende nyhedsavis for børn af børn. Ud over chefredaktørens kommercielle mål, som han da heller ikke lagde skjul på, har Jens Grund også en intention om at avisen skal gøre de nye samfundsborgere nysgerrige og klogere på den verden de er en del af og give dem lyst til at blive aktive i demokratiet. Vi hørte Bent Madsen, direktør i Boligselskabernes Landsforening fortælle om boligsociale projekter, hvor børn og unge har bidraget med værdifuld viden til udviklingen af byrum i socialt udsatte områder.

Inddragelse af alle børn kræver lige deltagelsesmuligheder

Eik Møller, formand for Børne- og kultur-

Børnerådets formand Per K. Larsen

chefforeningen fik lov at runde dagen af og opsummere nogle pointer. "For mig er inddragelse tæt koblet med deltagelse, og det er desværre ikke alle børn, der har lige adgang til deltagelse. Derfor er det interessant at se på hvilke deltagelsesmuligheder hvilke børn og unge har", sagde han. Der skal være nogle fora som klæder de børn, der skal repræsentere andre, på til det. De unge efterspørger tydelige voksne,

voksne, der er autentiske og som fortæller dem hvad de kan få indflydelse på og hvad de ikke kan. Dernæst skal vi lære af de gode eksempler. De gode eksempler handler ofte om at, det er konkret, det er lokalt forankret og det foregår i en kontekst, mener Eik Møller. "Og så er det jo altid sådan, at man får det man prioriterer, det gælder politisk, økonomisk, administrativt, ledelsesmæssigt. Hvis det ikke kun er noget vi skal gøre ved festlige lejligheder, ja så koster det også nogle penge", sagde han.

Der er vist ingen tvivl om at dagens budskab både fra Børnerådet, oplægsholdere og deltagere var ønsket om mere og bedre børneinddragelse. Men også med en erkendelse af, at selvom vi er kommet et skridt på vejen, så er der stadig lang vej endnu ligesom et par skridt mere op ad deltagelsesstigen, bestemt heller ikke vil skade. Men heldigvis er der da også både vilje, viden og gode eksempler at lære af.

Mobilt skolemøbel kan bruges til mange formål

Mobilmøblet Bøbel er en moderne og fleksibel løsning, der overvinder nogle af de pladsmæssige udfordringer de fleste skoler aktuelt oplever. Møblet er let flytbart, og kan "pakkes ud" hvor der er plads til det når behovet for at arbejde ved en personlig arbejdsplads viser sig.

Det aflåste møbel flyttes let, og når det åbnes er arbejdspladsen klar til brug, incl. egen stol. Den velindrettede arbejdsplads kan anvendes stående eller siddende, og indeholder ud over den store skriveflade også hylder til bøger og lignende.

Møblet er indrettet med store skuffer, behageligt læselys samt strøm til f.eks. computer, og på indersiden af lågerne er monteret en stor magnetisk opslagstavle og ophæng til f.eks. overtøj og taske.

Arbejdspladsen er monteret med lyddæmpende materialer, så lyden fra computeren eller en telefonsamtale ikke generer omgivelserne. Møblet fås udstyret med enten cylinderlås eller låsebeslag til hængelås.

Ud over anvendelse som arbejdsplads for lærere på skoler

eller ledere og pædagoger i små institutioner, fungerer mobilmøblet også som god løsning for elever og børn med specielle behov for en egen og afskærmet arbejdsplads i hele eller dele af (skole)dagen.

Mobilmøblet produceres i Danmark af Rolighed A/S, Vinderup (<http://www.bornemobler-humania.dk/>), og er designet af Jesper Vognsgaard og Per Lorenzen. Møbelfabrikken "Den Glade Limklemme A/S" kan også kontaktes for flere oplysninger om mobilmøblet Bøbel.

Ny pædagogisk portal, skal inspirere og lette hverdagen for pædagoger

I november lancerede Gyldendal den nye pædagogiske portal Leg og Lær. En digital platform til daginstitutioner, med faglig inspiration, ideer og pædagogiske metoder. Konceptet er læring gennem leg og bidragene er alsidige lige fra konkrete aktivitetsforløb, der spænder fra små halvtimers rytmikforløb for de mindste til længere forløb for de kommende skolestartere med fokus på sprog og dialogisk læsning til ideer til museumsbesøg og faglige artikler.

AF SANNI MARIA KORSGAARD

Der har længe været undervisningsportaler til både gymnasiet og folkeskolen, nu har Gyldendal udarbejdet en portal målrettet daginstitutioner for de 0 - 6 årige. Portalen er bygget op så man kan gå forskellige veje rundt i portalen. F.eks. kan man søge på de seks lærerplanstemaer, hvor der dukker aktivitetsforløb op, der dækker det (eller de) lærerplanstemaer man søger. Man kan også søge på emner som Året rundt, Brug kroppen, På vej i skole, Venskaber, eller Male, klippe & klipstre. Eller man kan vælge at søge efter den aldersgruppe man skal arbejde med, eller hvor lang tid forløbet skal vare.

Aktivitetsforløbene er alle bygget op på samme måde, med en beskrivelse af hvilke lærerplanstemaer der bliver berørt, formålet med aktiviteten, hvad man skal gøre før man går i gang, et informationsbrev til forældrene samt en materialeliste. Dernæst følger en beskrivelse af selve aktiviteten, forslag til evaluering og dokumentation samt supplerende aktiviteter, der kan underbygge det pædagogiske mål.

Det digitale bibliotek er også lidt af en guldgrube, hvis man, som de fleste institutioner vel efterhånden, er så heldig at have en eller flere iPads ved hånden. I biblioteket kan man læse billedbøger med børnene, faglige artikler og se film. Under Lær digitalt er der videoguides til et udvalg af apps, man kan købe til iPads og tablets, og som man med fordel kan bruge i pædagogisk sammenhæng.

I disse tider, hvor der er meget fokus på lærerplaner, evaluering og dokumentation er det smart at have en portal med opskrifter, ideer, og konkrete værktøjer, der er lige til at printe ud og så ellers bruge tiden på at kaste sig ud i alle de kreative, opfindsomme og fagligt reflekterede projekter og forløb der er beskrevet.

Planlægningsværktøjet Årshjulet, hvor der er en uge-, måneds- og årsplan i flot layout, man kan skrive i og printe ud, og hvor pædagogerne selv kan skrive egne noter er ligeledes en enkel måde at organisere hverdagen på.

”Portalen Leg og Lær skal gøre det sjovt at være pædagog”, fortæller Redaktør Nicoline Dahlberg om portalens mål-sætning. ”Vi gik efter at lave en portal med masser af inspiration, kreativitet og

ikke mindst pædagogisk faglighed. Portalen er udviklet i tæt samarbejde med pædagoger og fagpersonale. Der er aktivitetsforløb til alle læreplanstemaerne, og portalen letter arbejdet med at dokumentere, evaluere og kommunikere til forældrene. I film, lyd, billeder og tekst stiller portalen skarpt på pædagogens praksis og børnenes hverdag. Portalen rummer en masse aktiviteter, et bibliotek, digital pædagogik, planlægningsredskaber og informationsartikler.”

Dette mål må siges at være nået. Med sin appetitlige og glade grafik får man med Leg & Lær en lettilgængelig og levende faglig værktøjskasse, som man kan gå på opdagelse i og faktisk ikke undgå at blive inspireret af.

Titel: legoglær.gyldendal.dk
Redaktør: Nicoline Dahlberg
Forlag: Gyldendal

Som institution kan man købe sig et abonnement til portalen og derigennem få fri adgang til det hele. For gratis prøveperiode og abonnement kan man kontakte information@gyldendal.dk eller tlf. 33 75 55 60.

Der vil være mulighed for at tilkøbe kurser i brugen af portalen med yderligere inspiration til organisering, aktiviteter eller med faglige vinkler tilpasset den enkelte institutions behov.

Få attraktive forsikringer med DLO-rabat

For at give jeres institution de bedst mulige vilkår har DLO og Codan sammen udviklet en række forsikringer, der alle er skræddersyede til de behov, der er i børne- og ungdomsinstitutioner. Det er jeres garanti for, at I er rigtigt forsikrede til en fornuftig pris.

Vælger I at forsikre institutionen hos Codan, får I som medlem af DLO en masse fordele:

- Attraktive priser
- Fordelagtige vilkår
- Dækninger tilpasset institutionslivet
- En fast kontaktperson, der kender jer
- En fast skadesbehandler, der kender forløbet

Vil I vide mere?

Har I spørgsmål, eller vil I gerne have et tilbud, så ring til os på 33 55 41 59 eller send en mail til inst@codan.dk.

"Som kontaktperson for flere institutioner har jeg gennem årene hjulpet med alt fra børneskader til hospitalsophold for medarbejderne. For mig giver det stor værdi at hjælpe med dagligdagens både små og store spørgsmål."

*Tommy Dohrmann
Codan Forsikring*

Få et tilbud
33 55 41 59

Personalenormeringer

AF FRANK FRYLUND, PRIVATINSTITUTIONEN "MYRETUEN" I SAKSILD, MYRETUEN_STRANDVEJEN_75@YAHOO.DK

Med henvisning til Mette Fabricius' artikel omkring Rudolf Steiner, hvori hun nævner at hun forventede normering i en Steiner Institution ville være anderledes end i en tilsvarende offentlig / selvejende / privat institution. Det fremgår ikke af artiklen om det var mere eller mindre personale?

Jeg tror der er en udpræget misforståelse blandt såvel fagfolk, som almindelige mennesker omkring begrebet "normering".

De fleste forbinder det med antal børn pr. voksen og det er for så vidt også korrekt, men - ret beset drejer normering sig også i høj grad om, hvor meget af personalet der er uddannet kontra ikke uddannet.

Myretuen ansætter som udgangspunkt ud fra en grundholdning der hedder max. 4 vuggestuebørn pr. voksen og max. 7 børnehavebørn pr. voksen.

De kommunale retningslinjer er som flg.:

1 barn mellem 0-2 tæller for 2 børn, børn mellem 2-3 som 1 barn. Børnehavebørn er også i forholdet 1:1.

Efter at have beregnet hvor mange børn der er totalt (inkl. 2 x antal børn mellem 0-2 år), kan man i en tabel se det antal personaletimer, man som institution skal have til rådighed ud fra det givne børneantal.

Odder Kommune har - påstår de - indgået en rammeaftale/overenskomst med BUPL, som kræver at 65% af personalet skal være uddannede pædagoger og de resterende 35% kan så have

en hvilken som helst anden uddannelse (medhjælper).

Vi tvivler meget på at Odder Kommune følger sine egne regler på dette ovennævnte område, da der i de offentlige institutioner altid klages over at der ikke er personale nok (det gør BUPL også, til trods for at de selv er med til at fastsætte rammerne).

Der foreligger ikke på landsplan generelle retningslinjer omkring personalefordelingen. Nogen kommuner stiller ingen krav men forventer at institutionen ud fra budgetterne, vælger en 50/50% løsning, andre igen kræver 75% uddannet personale o.s.v..

Det kunne være interessant at bringe denne diskussion ud i det offentlige rum - gå såvel kommuner som BUPL/FOA lidt efter i sømmene, således at man kunne få nogle landsdækkende regler - de forskelle der mellem de enkelte kommuner kan være konkurrenceforvridende, for så vidt at 2 private institutioner ligger lige op ad kommunegrænsen - her tænker jeg på personaleomkostninger og dermed også på forskelle i forældrenes egenbetaling.

Kommentarer til kommentaren imødeses!

DLOs Varesalg

DLO udgiver og forhandler blandt andet:

- Bestyrelseshåndbøger for både selvejende og kommunale daginstitutioner
- Mødestatistikbøger
- Kartotekskort
- Stambog
- Kassebog

Håndteringen af DLOs varesalg er outsourcet til Rosendahls Schultz Distribution. Varebestillinger kan telefonisk foretages direkte til vareekspeditionen på tlf. 43227300, men kan også foretages online via www.dlo.dk - eller ved telefonisk henvendelse til DLOs sekretariat, tlf. 70275520.

DLO skruer op for medlemmernes analysemuligheder

De sidste år har vi givet vores medlemsinstitutioner mulighed for at få foretaget en tilfredshedsundersøgelse blandt deres forældre til en god pris og med en solid spørgeramme (på 29 spørgsmål) udarbejdet af vores eksterne konsulent Tobias Kierk (SURVIO) der har mange års erfaring på området og er ekspert i processen omkring dataindsamling og rapportering.

Forældretilfredshed, som vi mundret har kaldt konceptet, køres én gang om året som en spørgeskemaundersøgelse som institutionerne valgfrit kan tilmelde sig. Indtil videre har over 40 institutioner (i alle størrelser) og herfra over 2.000 forældre deltaget.

Forældretilfredshed kort fortalt

Når en institution tilmelder sig Forældretilfredshed, er det eneste man skal gøre at forberede et Excel-ark el.lign. med mail-adresser på forældrene. Resten af processen – herunder den efterfølgende håndtering af respondenter, elektronisk opsætning af spørgeskema, formulering/udsending af mails til forældre samt rapportering og generel koordinering – varetages af Tobias fra SURVIO.

Indsamlingen af svar fra forældrene tager en måned og svarprocenten har i stort set alle tilfælde været over 75 – og ofte langt højere. Slutresultatet er en rapport, hvor man sort på hvidt kan se sine umiddelbare styrker og svagheder – endda sammenlignet (anonymt) med de andre deltagende institutioner.

Nyt i 2015: APV+MTU

I 2015 har vi valgt at udvide samarbejdet til at inkludere en ny type måling, der har været efterspurgt af flere institutioner: APV (arbejdspladsvurdering). Vi har kaldt konceptet for **APV+MTU** da det kombinerer en APV (der fokuserer på det fysiske/psykiske arbejdsmiljø) med en

medarbejdertilfredshedsundersøgelse (MTU) der går et spadestik dybere og fokuserer på forholdet til ledelsen og medarbejdernes motivation i hverdagen.

Spørgerammen er på 42 spørgsmål og fordelt på det fysiske arbejdsmiljø (16 spørgsmål), det psykiske arbejdsmiljø (8 spørgsmål) samt motivation/ledelse (18 spørgsmål). I APV-delen relaterer undertemaerne sig til støj, ergonomi, hygiejne/smitterisici, indeklima, ulykker, arbejdspress, følelsesmæssige krav, støtte fra kolleger/ledelse samt mobning og chikane.

I MTU-delen relaterer undertemaerne sig til den generelle arbejdsituation, udviklingsmuligheder, ledelsen samt den overordnede tilfredshed – herunder ambassadørvilje, stolthed og lysten til at forblive medarbejder i institutionen.

Det er et krav at udføre en APV, men vi ved af erfaring, at dette gøres på mange forskellige måder og at nogle institutioner betaler for meget for det. APV+MTU er en god mulighed for at få foretaget en billig og omfangsrig måling af medarbejdernes oplevelse af deres hverdag på jobbet. Prisen holdes nede grundet 'stordriftsfordele', som i dette tilfælde, når flere institutioner går sammen og målingen kører samlet én gang om året.

Pris og rabat

Man kan tilmelde sig hver type af måling (Forældretilfredshed eller APV+MTU) individuelt og prisen er 4.000 kr. ekskl. moms uanset hvor mange forældre (ved Forældretilfredshed) eller medarbejdere (ved APV+MTU) I er. Tilmelder man sig begge målinger, er den samlede pris 7.000 kr. Der er således 1.000 kr. i 'samlerrabat'.

Tilmelding og deadlines

Vi har sendt en tilmeldingsmail til de fleste institutioner, men man kan ligeledes tilgå tilmeldingsformularen på **www.survio.dk/dlo2015**

Begge undersøgelser kører på samme tid (februar/marts) og **tilmeldingsfristen er d. 1. januar 2015**.

Har du spørgsmål eller vil du have hjælp med tilmeldingen, er du velkommen til at kontakte Tobias Kierk på tlf. 28 18 73 17 eller tobias@survio.dk.

SURVIO

BØRNS hverdag udgives af:

Daginstitutionernes Lands-Organisation

Høffdingsvej 34, 2500 Valby
Tlf. 7027 5520, fax 7027 5521
E-mail: dlo@dlo.dk
Hjemmeside: www.dlo.dk

Redaktion:

Redaktør: Morten Kyst

Pædagogisk og børnekulturel redaktør:

Sanni Maria Pedersen Korsgaard

Ansvarshavende redaktør:

Landsformand John Hebo Nielsen

Grafisk produktion:

Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Mediegruppen A/S

Birthe Christiansen

Tlf 7670 6428

Mail: birthe@mediegruppen.net

Forside:

Birgitte Thomsen

Abonnement:

BØRNS Hverdag udkommer 8 gange i 2014.

Enkeltabonnement kr. 333,- inkl. moms.

(enkeltpersoner kan blive gr. 3-medlem af

DLO for kr. 327,65 inkl. moms)

Institutionsabonnement kr. 1.695,75 inkl. moms.

DANSKE MEDIER

Artikler i BØRNSHVERDAG afspejler ikke nødvendigvis DLOs holdning.

Tilmeldt

ISSN 0908-1682

Næste nummer:

Udkommer 28.1.2015

Deadline for indlæg 12.1.2015

DAGINSTITUTIONERNES LANDS-ORGANISATION (DLO) ER:

Interesseorganisation

- For at fremme de bedste vilkår for børn
- For daginstitutionernes vilkår
- For at varetage medlemsinstitutionernes interesser i enhver henseende.

Konsulenthjælp

- Fortolkning
- Problemløsning
- Forhandling
- Kurser

Forlagsvirksomhed

- Håndbøger
- Foldere
- Mødestatistikker, kartotekskort m.m.

Medarbejdere:

Sekretariatschef: Morten Kyst

Konsulent: Mette Fabricius

Studentermidhjælper: Signe Kliving

Journalist/fotograf: Michael Bjørnbak Martensen

Varesalg: Rosendahl's Schultz Distribution

Bogholderi: Landsorganisationen LDD

Freelancekonsulenter: Svend Erik Christiansen, Thinne Nielsen, Karsten Egeager, Kirsten Schou, Erik Hønge, Karen Skau Meincke og Sanni Maria Korsgaard Pedersen

Formandsskab: Landsformand John Hebo Nielsen

1. Næstformand: Klaus Jensen

2. Næstformand: Erik Paustian, Danske Daginstitutioner

DLOS REGIONER

DLOs politiske (frivillige) organisation er opdelt i 5 regioner.

Kontaktpersonerne er:

Hovedstadsregionen

Svend Erik Christiansen

Tlf.: 5030 5823

Mail: sec@post10.tele.dk

Region Sjælland

Joan Lundfort

Tlf. 55 44 40 31

Mail: joan@lundfort.dk

Region Syd-Danmark

Karsten Barfoed

Tlf. 75 55 42 41

Mail: kabar@profibermail.dk

Region Midtjylland

Kasper Tikjøb Andersen

Tlf.: 29847622

Mail: kasper@galtenbornehave.dk

Region Nordjylland

Niels Christian Aagaard

Tlf. 60 61 35 81

Mail: n.c.aagaard@gmail.com

ORGANISATIONER DER ER MEDLEM AF DLO:

Følgende paraplyorganisationer er som organisationer en aktiv del af DLO.

Organisationerne udgør "organisationsudvalget" i DLO. Organisationsudvalget vælger 3 repræsentanter til DLOs bestyrelse, hvor der også sidder 3 repræsentanter fra DLOs regioner samt DLOs landsformand.

Børneringen,
www.borneringen.dk

Deutscher Schul- und Sprachverein
für Nordschleswig
www.dssv.dk

Danske Daginstitutioner,
www.ddd.dk

Dansk Friskoleforening
www.friskoler.dk

KFUM Sociale Arbejde i Danmark
www.kfumsoc.dk

Foreningen De danske
Børneinstitutioner (i Aabenraa)

Tlf. 73 76 86 90
www.fd-db.dk

Det Københavnske og Nørrebro
Asylselskab
www.asylselskabet.dk

Sammenslutningen af
Rudolf Steiner Børnehaver
www.steinerboernehaver.dk

SPiA – Selvejende og Private
Institutioners Administrationsselskab
www.spia.dk

Titibo
gruppen www.titibo.dk

DLO inviterer til konference:

Fremtidens private daginstitutioner

Med særligt fokus på, hvordan de kan tilgodese de 0-2 årige børn

Fællessalen på Christiansborg 9. december 2014, kl. 9.30 – 16.15

Vær med, når DLO – i et politisk perspektiv, og på Christiansborg – sætter fokus på den hastige udvikling i antallet af Private daginstitutioner i Danmark.

Med aktiv deltagelse af blandt andre:

- Folketingspolitikere
- Fremtidsforsker Uffe Palludan
- DLO
- FOA v/ Jakob Sølvhøj, leder af pædagogisk sektor
- BUPL
- Galten private Børnhave v/ administrativ leder Kasper Tikjøb Andersen
- Privatinstitutionen Myretuen i Saksild/Odder v/ ledere og ejere Eva Otzen og Frank Frylund.

vil denne konference kaste lys på en række aktuelle udviklingstendenser, udfordringer og problemfelter i forhold til udbredelsen af Private daginstitutioner – og rammevilkårene og mulighederne for etablering og drift af Private daginstitutioner.

Muligheden for at etablere profit-baserede private daginstitutioner og udtrække overskud er et kontroversielt emne, der altid fremdrages i debatten om privatinstitutioner. Indtil videre er der i realiteten udelukkende tale om et spørgsmål i form af en faktisk, potentiel mulighed, som ingen ak-

tører endnu har benyttet sig af. Det bliver et at punkterne der vil blive diskuteret på konferencen.

I takt med at flere og flere kommunale og selvejende børnehaver omstruktureres til aldersintegrerede daginstitutioner for de 0-5 årige, sker det samme i stor stil blandt privatinstitutionerne. Ydermere har privat- og friskoler nu også fået mulighed for at etablere og drive vuggestuetilbud. Dermed udvides det private tilbud, hvilket giver nye opgaver og nye muligheder, med forskellige konsekvenser til følge. Dette vil også blive behandlet på konferencen.

Meldingerne fra mange privatinstitutioner, herunder tidligere selvejende institutioner, der har valgt at blive helt private, er, at det økonomisk går godt – og at der ikke er problemer med at tiltrække børn. Alligevel er der nogle skævheder og urmeligheder i reglerne for beregning af det kommunale tilskud. Disse økonomiske udfordringer vil blive præsenteret for Politikkerne på konferencen.

Vi håber at mange ledere, medarbejdere, ejere og bestyrelsesmedlemmer fra landets nu ca. 500 private daginstitutioner vil deltage – men konferencen retter sig mod alle med nysgerrighed om og interesse for dette institutionsområde, der er i en blomstrende udvikling.

Målgruppe:

Ledere, medarbejdere, tillidsrepræsentanter, bestyrelsesmedlemmer og organisationsfolk fra daginstitutions- og fritidsinstitutions- og skoleområdet, Kommunalpolitikere og kommunale embedsmænd.

Pris:

Kr. 695,- for DLO-medlemmer. Kr. 795,- for ikke-medlemmer. (Ekskl. Moms, incl. morgenbrød, kaffe/the, frokost inkl. drikkevarer og eftermiddagskaffe/the m. kringler)

Tilmelding og yderligere oplysninger:

Tilmelding foretages online på www.dlo.dk
Tilmeldingsfristen er den 2/12-2014.
Spørgsmål kan rettes til DLOs sekretariat, tlf. 70275520

